ละศีลอดก่อนเวลาเพราะเข้าใจผิด

﴿أذن المؤذن قبل الوقت بسبع دقائق فأطروا﴾

[ไทย – Thai – تايلاندي]

เว็บไซต์ อิสลาม ถาม-ตอบ

แปลโดย : อัสรัน นิยมเดชา

ผู้ตรวจทาน : ซุฟอัม อุษมาน

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿أذن المؤذن قبل الوقت بسبع دقائق فأفطروا﴾

« باللغة التايلاندية »

موقع الإسلام سؤال وجواب

ترجمة: عصران إبراهيم

مراجعة: صافي عثمان

2009 - 1430

islamhouse.com

ละศีลอดก่อนเวลาเพราะเข้าใจผิด

ถาม : พวกเราได้ทำการละศีลอดเมื่อได้ยินเสียงอะซานจากมัสยิด เมื่อเวลาผ่านไป 7 นาที เรากลับได้ยินเสียงอะซานอีกครั้งจากอีกมัสยิดหนึ่ง เมื่อทำการสอบถามผู้ที่ทำการอะซานครั้งแรก ปรากฏว่า เขาอะซานก่อนเวลา เพราะเข้าใจผิดคิดว่าได้เวลาแล้ว ไม่ทราบว่าในกรณีเช่นนั้นเราต้องทำอย่างไร?

ตอบ : ผู้ใดละศีลอดโดยที่คิดว่าได้เวลาแล้ว แต่เมื่อละไปแล้วปรากฏว่าดวงอาทิตย์ยังไม่ลับขอบฟ้านั้น จำเป็นที่เขาต้องถือใช้ ตามทัศนะของญุมฮูรฺ (อุละมาอ์ส่วนใหญ่)

ท่านอิบนุกุดามะฮฺ เราะหิมะฮุลลอฮฺ กล่าวในหนังสือ อัลมุฆนียฺ (4/389) ว่า : "นี่คือทัศนะของอุละมาอ์ส่วนใหญ่ จากบรรดาอุละมาอ์ฟิกฮฺ และกลุ่มอื่นๆ"

คณะกรรมการถาวรเพื่อการวิจัยทางวิชาการและฟัตวา ประเทศซาอุฯ ได้ตอบคำถามนี้ว่า : "หากเขาแน่ใจ หรือค่อนข้างแน่ใจ หรือ สงสัยว่าการละศีลอดของเขานั้นเป็นไปก่อนดวงอาทิตย์ตก เช่นนี้ก็จำเป็นที่เขาต้องเกาะฎอ (ถือศีลอดชด)" (ฟัตวาคณะกรรมการถาวรฯ เล่ม 10 หน้า 288)

และในประเด็นนี้ เชคบินบาซ ได้ตอบว่า : "ในกรณีเช่นนี้ จำเป็นที่เขาต้องหยุดทานจนกระทั่งดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้า และต้องถือชดตามทัศนะของอุละมาอฺส่วนใหญ่ และจะไม่เป็นบาปแต่อย่างใด หากว่าเขานั้นได้ละศีลอดโดยที่เขาพยายามดูแล้วว่า ดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้าหรือยัง?" (ฟัตวาเชคบินบาซ ในหนังสือรวมเล่มฟัตวาของท่าน เล่ม 15 หน้า 288)

แต่ก็มีอุละมาอ์บางท่านเห็นว่าการถือศีลอดของเขานั้นถือว่าใช้ได้ และไม่จำเป็นต้องถือใช้ ซึ่งทัศนะนี้เป็นของมุญาฮิด,หะสัน อัลบัศรียฺ,อิสหาก,รายงานหนึ่งจากอะหฺมัด,อัลมุซะนียฺ,อิบนุ คุซัยมะฮฺ และเป็นทัศนะที่ชัยคุลอิสลาม อิบนุ ตัยมิยะฮฺ และเชคอิบนุ อุษัยมีน เห็นว่ามีน้ำหนักมากกว่า (ดู ฟัตหุลบารียฺ 4/200,มัจญฺมูอฺฟะตาวาอิบนุตัยมิยะฮฺ 25/231 และ อัชชัรฺหุล มุมติอฺ 6/402-408)

โดยหลักฐานของทัศนะนี้คือ หะดีษจากฮิชาม บิน อุรฺวะฮฺ จาก ฟาฏิมะฮฺ จาก อัสมาอ์ บินติ อบีบักรฺ กล่าวว่า :

أَفْطَرْنَا عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ غَيْمٍ ثُمَّ طَلَعَتْ الشَّمْسُ . قِيلَ لِهِشَامٍ : فَأُمِرُوا بِالْقَضَاءِ ؟ قَالَ : لا بُدَّ مِنْ قَضَاءٍ . وَقَالَ مَعْمَرٌ : سَمِعْتُ هِشَامًا يقول : لا أَدْرِي أَقَضَوْا أَمْ لا ؟

"ในสมัยท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เราเคยละศีลอดในวันที่มืดมิดเพราะมีเมฆฝน หลังจากนั้นปรากฏว่า เราเห็นดวงอาทิตย์ยังคงอยู่" มีคนหนึ่งถามฮิชาม (หนึ่งในสายรายงาน) ขึ้นมาว่า "พวกเขาถูกใช้ให้ถือศีลอดชดหรือเปล่า?" ฮิชามตอบว่า "ต้องถือชดแน่นอนอยู่แล้ว" มะอฺมัรฺ กล่าวว่า "ฉันได้ยินฮิชามพูดว่า : ฉันเองก็ไม่แน่ใจเหมือนกันว่าพวกเขาถือใช้หรือไม่?" บันทึกโดย อัล-บุคอรี (1959)

คำพูดของฮิชามที่ว่า "ต้องถือใช้แน่นอนอยู่แล้ว" นั้นเป็นการกล่าวโดยการอิจญฺติฮาด (ใช้ความรู้ที่มีตัดสิน) ของท่านเอง โดยท่านไม่ได้บอกว่า "ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ใช้ให้พวกเขาถือชด" แต่อย่างใด

ดังนั้น ท่านอิบนุ หะญัรฺ จึงได้กล่าวว่า : "ส่วนหะดีษอัสมาอ์นั้น ไม่มีการรายงานว่ามีการใช้ให้ถือชด หรือปฏิเสธการถือชดแต่อย่างใด"

เชคอิบนุ อุษัยมีน ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า : "พวกเขาละศีลอดเนื่องจากเข้าใจว่าดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้าไปแล้ว และท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ก็ไม่ได้ใช้ให้พวกเขาถือชด หากว่าจำเป็นต้องถือชด ก็แสดงว่าเป็นบทบัญญัติของอัลลอฮฺ และเมื่อเป็นเช่นนั้น ก็จะได้รับการรายงาน แต่เมื่อไม่มีการรายงานว่าท่านใช้ให้ชด เราก็ไม่จำเป็นต้องถือชดแต่อย่างใด" (อัชชัรฺหุล มุมติอฺ 4/402)

ท่านอิบนุ ตัยมิยะฮฺ กล่าวว่า : "สิ่งนี้ชี้ให้เห็นว่าไม่จำเป็นต้องถือศีลอดชดแต่อย่างใด เพราะหากว่าท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัมใช้ให้พวกเขาถือชด แน่นอนว่าจะต้องเป็นที่รู้กันโดยทั่วไป และต้องมีการรายงานเช่นดังเรื่องที่พวกเขาละศีลอด และเมื่อไม่มีการรายงาน นั่นแสดงว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ไม่ได้ใช้ให้พวกเขาถือชดแต่อย่างใด หากมีคนถามขึ้นมาว่า แล้วที่ฮิชามกล่าวว่า (ต้องถือใช้แน่นอนอยู่แล้ว)ล่ะ จะว่าอย่างไร? คำตอบคือ ท่านฮิชามกล่าวไปโดยการอิจญฺติฮาดของท่านเอง ไม่ได้มีกล่าวไว้ในหะดีษแต่อย่างใด และสิ่งที่ยืนยันว่าฮิชามไม่รู้ว่าท่านนบีใช้ให้ถือชดหรือไม่ ก็คือ คำพูดของมะอฺมัรฺที่ว่า (ฉันได้ยินฮิชามกล่าวว่า : ฉันเองก็ไม่รู้เหมือนกันว่าพวกเขาถือชดหรือเปล่า?) ตามการบันทึกของอัล-บุคอรี ซึ่งตัวท่านฮิชามเองก็ได้เล่าจากอุรฺวะฮฺ บิดาของท่านว่า พวกเขาไม่ได้ถูกใช้ให้ถือศีลอดชดแต่อย่างใด ซึ่งท่านอุรฺวะฮฺย่อมรู้ดีกว่าฮิชามลูกของท่าน" (มัจญฺมูอฺ อัลฟะตาวา 25/231)

ในกรณีเช่นนี้ เพื่อเป็นการปลอดภัยหากถือศีลอดชดก็จะเป็นการดี เพราะจริงๆ แล้วการถือชดแค่วันเดียวก็ไม่ได้หนักหนาอะไร วัลหัมดุลิลลาฮฺ และก็ไม่ถือว่าเป็นบาปแต่อย่างใด กับสิ่งที่เกิดขึ้น

วัลลอฮุอะอฺลัม

เว็บไซต์ อิสลาม ถาม-ตอบ
ที่มา : www.islamqa.com/ar/ref/66155